

Підтримку надає:

Федеральне міністерство
продовольства і
сільського господарства

на підставі рішення
Німецького Бундестагу

Німецько-український
агрополітичний діалог

Випуск 09/2018

При Інституті економічних досліджень та політичних консультацій

ОГЛЯД АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Зміст

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у серпні 2018р.

- Нові стандарти маркування органічної продукції
- Зміни у проведенні фітосанітарної експертизи
- Легалізація сімейних ферм
- Врегулювання землекористування у масивах земель
- Повернення ПДВ при експорті сої та ріпаку

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у серпні 2018р.

- Стратегія сталого розвитку України
- Обов'язкова реєстрація свійських та домашніх тварин

За підтримки

вул. Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у серпні 2018 року

Нові стандарти маркування органічної продукції

Закон України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» № 2496-VIII від 10.07.2018 (Законопроект № 5448-д від 30.03.2018). Закон набрав чинності 02.08.2018 та вводиться в дію через один рік, 02.08.2019.

Див. випуск № 08/2018 «Огляд аграрного законодавства» АПД.

Серед основних положень Закону:

- регламентація вимог до виробництва, маркування та обігу органічної продукції. Визначається Перелік речовин, які дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва. Продукт може маркуватися як органічний, якщо він містить не менше ніж 95% органічних інгредієнтів сільськогосподарського (с/г) походження (за вагою) та не більше 5% (за вагою) неорганічних інгредієнтів, внесених до Переліку речовин, що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва. Органічна продукція має підтверджуватися сертифікатом та маркуватися державним логотипом;
- запровадження чіткого механізму реєстрації органів сертифікації, операторів ринку та органічного насіння;
- встановлення основних засад проведення сертифікації органічного виробництва з деталізацією за галузями. Зокрема, передбачається проведення сертифікації самого процесу виробництва, а не кінцевого продукту;
- запровадження суттєвих штрафів за порушення вимог законодавства у сфері виробництва, обігу та маркування органічної продукції.

Зміни у проведенні фітосанітарної експертизи

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання проведення деяких фітосанітарних процедур» № 2501-VIII від 10.07.2018 (Законопроект № 6673 від 06.07.2017). Закон набрав чинності 02.08.2018 та вводиться в дію через шість місяців з дня набрання ним чинності, 02.02.2019 (крім деяких норм).

Докладніше див. випуск № 08/2018 «Огляд аграрного законодавства» АПД.

Серед основних положень Закону:

- врегулювання проведення фітосанітарної експертизи та повторної фітосанітарної (арбітражної) експертизи;
- визначення процедури уповноваження лабораторій (у т.ч. приватної форми власності) на здійснення фітосанітарної експертизи. Зокрема, уповноваженою може бути акредитована лабораторія, яка не порушувала протягом останніх шести місяців вимог нормативно-правових актів та стандартів ISO / IEC 17025, ДСТУ ISO 17025 або інших стандартів, якими їх замінили;
- допуск приватних лабораторій до проведення фітосанітарної експертизи, але виключно для цілей експорту;
- введення нових термінів («арбітражний зразок», «віїмка», «візуальна перевірка» тощо);
- створення Реєстру уповноважених фітосанітарних лабораторій, відомості якого є загальнодоступними;
- визначення строку дії на території України фітосанітарного сертифіката – 14 днів з дня видачі;
- урахування фітосанітарних вимог країни-імпортера при видачі фітосанітарного сертифіката на експорт та реекспорт;
- запровадження адміністративної відповідальності посадових осіб фітосанітарних лабораторій за неналежне дотримання законодавства про карантин рослин під час проведення фітосанітарної експертизи.

Легалізація сімейних ферм

Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств» № 2497-VIII від 10.07.2018 (Законопроект № 6490-д від 18.05.2018). Закон підписано Президентом України 10.08.2018. Закон набрав чинності 15.08.2018.

Докладніше див. випуск № 08/2018 «Огляд аграрного законодавства» АПД.

Таке право надається сімейним фермерським господарствам тільки за сукупності наступних критеріїв:

- здійснення діяльності виключно в межах фермерського господарства, зареєстрованого відповідно до Закону «Про фермерське господарство»;

- зайняття виключно виробництвом с/г продукції, її переробкою та постачанням;
- здійснення господарської діяльності (крім постачання) за місцем податкової адреси сімейного фермерського господарства;
- відсутності використання праці найманих осіб;
- умови, що членами фермерського господарства такої фізичної особи є лише члени сім'ї цієї особи;
- умови, що площа с/г угідь у власності та/або користуванні, земель водного фонду у користуванні членів фермерського господарства становить не менш як 2 гектари, але не більш як 20 гектарів.

Врегулювання землекористування у масивах земель

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні» № 2498-VIII від 10.07.2018 (Законопроект № 6049-д від 26.12.2017). Закон підписано Президентом України 20.08.2018 та набирає чинності 01.01.2019.

Докладніше див. випуск № 08/2018 «Огляд аграрного законодавства» АПД.

Законопроект направлений, зокрема, на комплексне вирішення наступних питань використання масивів земель с/г призначення:

- порядок проведення інвентаризації масиву земель Державного земельного кадастру;
- обов'язковість оновлення нормативної грошової оцінки землі при проведенні інвентаризації масиву земель с/г призначення;
- закріплення на законодавчому рівні правового статусу земельних ділянок під позахисними лісовими смугами як земель с/г призначення. При цьому передбачена можливість передачі таких земельних ділянок у користування фізичним та юридичним особам за умови збереження, відновлення та утримання насаджень.
- надання права оренди користувачам земельних ділянок масиву на польові дороги всередині масиву. Польові дороги, які обмежують його, залишаються землями загального користування;

- передача земельних ділянок під польовими дорогами в оренду землекористувачу, який використовує земельні ділянки загальною площею 75% від загальної площі масиву. Якщо такий землекористувач відсутній, то такі земельні ділянки передаються в оренду особам, які використовують не менше 25% масиву.
- визнання земель колективної власності ліквідованих колективних с/г підприємств комунальною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст.

Повернення ПДВ при експорті сої та ріпаку

Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо деяких питань оподаткування податком на додану вартість операцій з вивезення за межі митної території України олійних культур» № 2440-VIII від 22.05.2018 (Законопроект № 7403-д від 04.04.2018). Закон підписано Президентом України 30.08.2018 та набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Закон передбачає у період з 01.09.2018 по 31.12.2021 повернення ПДВ лише тим підприємствам-виробникам, котрі експортують сою та ріпак, які вони самі виростили.

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у серпні 2018 року

Стратегія сталого розвитку України

Проект Закону «Про Стратегію сталого розвитку України до 2030» № 9015 від 07.08.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Недава О.А., Бабак А.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Об'єднання Самопоміч», «Народний фронт»)).

Даний законопроект актуалізує Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020», яка була прийнята у 2015р.

Серед загалом 7 стратегічних цілей нової Стратегії передбачено забезпечення сталого галузевого та регіонального розвитку, що включає в себе сталий розвиток агропромислового комплексу. Для цього законопроект передбачає:

- до 2030 р. підвищення вдвічі продуктивності людської праці у сільському господарстві (с/г) (до 15 тис. дол. США на рік у розрахунку на одного зайнятого в аграрному секторі) та доходів дрібних виробників аграрної продукції, зокрема жінок, фермерських сімейних господарств, скотарів

і рибалок, у том числі шляхом забезпечення гарантованого та рівного доступу до землі, інших виробничих ресурсів і чинників с/г виробництва, знань, фінансових послуг, ринків;

- створення та розвиток малих с/г підприємств (до 50 га земельних угідь);
- нарощення питомої ваги продукції харчової промисловості та переробленої с/г сировини у експорті до 65%;
- збільшення площі земель с/г призначення, зайнятих під органічним виробництвом, до 3 млн. га, до 2030р. та забезпечення щорічного приросту обсягів виробництва та реалізації органічної продукції щонайменше на 5%, починаючи з 2020р.;
- утримання різноманітних банків насіння і рослин на національному рівні з метою збереження генетичного різноманіття насіння і культурних рослин, а також с/г і домашніх тварин та відповідних їм диких видів до 2020р.;
- збільшення інвестування у сільську інфраструктуру та дослідження;
- до 2020 року припинення незаконного вирощування генетично модифікованих рослин та використання генетично модифікованих організмів;
- забезпечення належного функціонування ринків продовольства, зокрема шляхом зниження ринкових ризиків для сільгоспвиробників та урізноманітнення ринкових інструментів (страхування, гарантійні фонди тощо), проведення товарних і фінансових інтервенцій тощо.

Окрім того, законопроект передбачає збільшення до 17,1% у загальному кінцевому споживанні енергії України частки енергії, виробленої з відновлюваних джерел, до 2030р.

Обов'язкова реєстрація свійських та домашніх тварин

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин» № 9022 від 22.08.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Бакуменко О.Б., Лабазюк С.П. та ін (партії «Блок Петра Порошенка», «Воля народу»)).

Даний законопроект розроблений у рамках гармонізації законодавства України із законодавством ЄС. Серед основних положень:

- встановлення єдиних правил державного контролю за ідентифікацією та реєстрацією тварин;
- визначення складових системи ідентифікації та реєстрації тварин;
- спрощення механізму відшкодування коштів з Державного бюджету України за проведену ідентифікацію тварин для власників тварин – фізичних осіб;
- запровадження ідентифікації та реєстрації домашніх тварин - котів, собак та диких тварин, які перебувають у неволі чи у напіввільних умовах, а також державного обліку та контролю за їхніми ветеринарно-санітарними обробками та переміщенням;
- введення штрафів за порушення даних норм.

Автор, редакція та контакти:

Марія Ярошко, Симан Юрк

Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)

Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ

Тел. +38044/ 2356327

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de

В публікації «Огляд аграрного законодавства в Україні» розглядаються закони та нормативно-правові акти Верховної Ради <http://portal.rada.gov.ua/>, які мають вагомe значення для сталого розвитку аграрного сектору (тобто, суттєво впливають на сільське господарство та харчову промисловість).

Інформація з даного огляду не може розглядатися як юридична консультація.

Їх можна розподілити наступним чином:

- «Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності протягом періоду, який аналізується» означає: закони, які прийняті Верховною Радою та підписані Президентом, навіть якщо вони набудуть чинності пізніше; Постанови Кабінету Міністрів України.
- «Законопроекти, які мають важливе значення і знаходяться в законотворчому процесі протягом періоду, який аналізується»: наприклад, прийняті Верховною Радою у першому читанні або ті, що опрацьовуються в комітетах, однак, поки не прийняті.
- «Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді протягом періоду, який аналізується» означає: законопроекти, зареєстровані у Верховній Раді або передані на розгляд в комітети.